

Asettamis päätös

6.4.2020

VN/3492/2020

VN/3492/2020-TEM-13

Jakelun mukaan

Pimeän työn vastaista yhteistyötä edistävän pimeän työn torjunnan verkoston asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on tänään päättänyt asettaa pimeän työn vastaista yhteistyötä edistävän kansallisen yhteistyöverkoston 6.4.2020 – 31.12.2023 väliseksi ajaksi.

Tausta

Euroopan työviranomainen kannustaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä vaihtamalla hyviä toimintatapoja ja tietoja, kehittämällä asiantuntemusta ja innovatiivisia toimintamalleja, joilla tehostetaan rajat ylittävää yhteistyötä sekä edistämällä pimeään työhön liittyvien horisontaalisten kysymysten ymmärtämistä. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan työviranomaisen perustamisesta (EU) 2019/1149 jatkoi vuonna 2016 perustetun pimeän työn vastaista yhteistyötä edistävän EU-foorumien toimintaa. Foorumien tehtävänä on tukea jäsenvaltioiden pimeän työn torjuntaa.

EU-foorumi tukee Euroopan työviranomaisen toimia pimeän työn torjumiseksi asetuksen 12 artiklan mukaisesti tukemalla jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä:

- vaihtamalla hyviä toimintatapoja ja tietoja;
- kehittämällä asiantuntemusta ja analyyskejä päällekkäisyyksiä välttämällä;
- kannustamalla ja helpottamalla innovatiivisia toimintamalleja, jotta saadaan aikaan tehokas ja tuloksellinen rajat ylittävä yhteistyö, ja arvioimalla kokemuksia;
- edistämällä pimeään työhön liittyvien kysymysten horisontaalista ymmärtämistä

Foorumien keskeisenä tehtävänä on auttaa jäsenvaltioita torjumaan pimeän työn eri muotoja ja edistää pimeän työn torjumiseksi suunniteltujen toimien täytäntöönpanoa kansallisella tasolla. Tavoitteena on työolojen parantaminen ja laillisten työpaikkojen lisääminen jäsenvaltioissa. Foorumi lisää yleistä tietoisuutta pimeään työhön liittyvistä epäkohdista. EU-foorumi tehostaa EU:n jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä pimeän työn torjunnassa kansalliset käytännöt huomioiden. Foorumien välityksellä jäsenvaltioiden viranomaiset ja muut tahot pystyvät tehostamaan keskinäistä yhteistyötään pimeän työn torjumiseksi.

Tukeakseen työviranomaisen tavoitteita pimeän työn torjumisen alalla foorumien on erityisesti pyrittävä:

- lisäämään tietoutta pimeästä työstä, myös sen syistä, alueellisista eroista ja rajat ylittävistä näkökohdista, yhteisten määritelmien ja käsitteiden ja näyttöön perustuvien mittausvälineiden avulla sekä vertailuanalyyskejä edistämällä; parantamaan ymmärrystä eri järjestelmistä ja käytännöistä puolin ja toisin pimeän työn torjumiseksi ja analysoimaan politiikkatoimenpiteiden, muun muassa ehkäisevien toimenpiteiden ja seuraamusten, vaikuttavuutta;
- edistämään ja arvioimaan jäsenvaltioiden välisen ja tapauksen mukaan kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön eri muotoja, kuten henkilöstövaihtoa, tietokantojen käyttöä, yhteisiä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

www.tem.fi

toimia ja yhteistä koulutusta, sekä perustamaan hallinnollista yhteistyötä varten tietojenvaihtojärjestelmän käyttäen pimeää työtä koskevaa erityismoduulia IMI-järjestelmässä;

- 3) ottamaan käyttöön esimerkiksi tietopankin tai muita vastaavia välineitä tietojen ja kokemusten tehokasta jakamista varten, kehittämään valvontaa koskevia suuntaviivoja, hyvän käytännön oppaita ja yhteisiä tarkastusperiaatteita pimeän työn torjumiseksi sekä toteuttamaan yhteisiä toimia, kuten Euroopan laajuisia kampanjoita; arvioimaan tällaisista välineistä saatuja kokemuksia;
- 4) kehittämään vertaisoppimisohjelmia hyvien toimintatapojen määrittämiseksi kaikilla pimeän työn torjunnan kannalta merkityksellisillä aloilla ja järjestämään vertaisarviointeja pimeän työn torjunnassa saavutetun edistyksen seuraamiseksi vertaisarviointeihin osallistuvissa jäsenvaltioissa;
- 5) vaihtamaan kansallisten viranomaisten kokemuksia pimeän työn torjuntaan soveltuvan unionin oikeuden soveltamisesta.

Tavoitteiden saavuttamiseksi foorumi lisää unionin tasolla yleistä tietoisuutta pimeään työhön liittyvistä kysymyksistä ja kiireellisestä tarpeesta toteuttaa asianmukaisia toimia ja kannustaa jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan pimeään työhön puuttumiseksi. Jatkossa foorumi edelleen tehostaa pimeän työn torjuntaa esimerkiksi hallinnollisella yhteistyöllä IMI-järjestelmän puitteissa.

Kirjaus kansallisen ja kansainvälisen tason pimeän työn torjunnasta ja yhteistyön edistämisestä on mukana nykyisessä valtioneuvoston periaatepäätöksessä harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi. Valmisteilla oleva harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategia ja toimenpideohjelma vuosille 2020 – 2023 vaikuttaa tuleviin pimeän työn torjuntatoimiin. EU-tason pimeän työn vastaista yhteistyötä edistävä foorumi ja sen toimintaa tukeva kansallinen verkosto mahdollistavat nykyistä paremman monitasoisen yhteistyön eri maiden viranomaisten välillä pimeän työn torjumiseksi.

Tehtävät

Pimeän työn vastaista yhteistyötä edistävän pimeän työn torjunnan verkoston tehtävänä on:

- 1) tukea Euroopan työviranomaisen ja pimeän työn vastaista yhteistyötä edistävän eurooppalaisen foorumin työtä sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja tehtävien täyttämiseksi;
- 2) osallistua EU-foorumin tarvitsemien kansallisten vastausten ja selvitysten valmisteluun;
- 3) vahvistaa valtioneuvoston sisäistä koordinaatiota, yhteistyötä, osaamista ja tietoisuutta pimeän työn vastaisista toimista;
- 4) seurata pimeän työn ilmenemismuotoja ja jakaa tietoa viranomaisille ja eri toimijoille pimeän työn vastaisesta yhteistyöstä ja valvontakeinoista pimeän työn torjumiseksi;
- 5) käynnistää tarvittaessa kansallisia selvitys- ja kehittämishankkeita tukemaan EU-tason ja kansallisella tasolla tehtävää työtä pimeän työn torjumiseksi;
- 6) edistää osaltaan kansallisia strategioita, toimia ja ohjelmia pimeän työn torjumiseksi kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Kokoonpano

Puheenjohtaja:

neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

erityisasiantuntija Kirsi Kyrkkö, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Aluehallintovirasto

varsinainen jäsen ylitarkastaja Riku Rajamäki, Etelä-Suomen työsuojelun vastuualue
ja varajäsen tarkastaja Merja Laakkonen, Itä-Suomen työsuojelun vastuualue

Eläketurvakeskus

varsinainen jäsen erityisasiantuntija Anu Jarva

ja varajäsen tarkastuspäällikkö Tiia Lahti

Maahanmuuttovirasto

varsinainen jäsen erityisylitarkastaja Mariikka Heikkinen

Oikeusministeriö

varsinainen jäsen neuvotteleva virkamies Juha Keränen
ja varajäsen lainsäädäntöneuvos Lena Andersson

Poliisihallitus

varsinainen jäsen poliisitarkastaja Arto Hankilanoja
ja varajäsen poliisitarkastaja Mia Poutanen

Sisäministeriö

varsinainen jäsen poliisitarkastaja Juha Tuovinen
ja varajäsen poliisitarkastaja Joni Länsivuori

varsinainen jäsen neuvotteleva virkamies Harri Sivula
ja varajäsen erityisasiantuntija Roope Jokinen

Sosiaali- ja terveysministeriö

varsinainen jäsen erityisasiantuntija Tapani Aaltela
varsinainen jäsen neuvotteleva virkamies Henna Huhtamäki

Valtakunnansyyttäjän toimisto

varsinainen jäsen erikoissyyttäjä Hannu Joona
ja varajäsen erikoissyyttäjä Tuire Tamminiemi

Valtiovarainministeriö

varsinainen jäsen erityisasiantuntija Pertti Nieminen
ja varajäsen neuvotteleva virkamies Timo Annala

Verohallinto

varsinainen jäsen ylitarkastaja Eeva Tiira
varsinainen jäsen valvontapäällikkö Tarja Valsi

Sihteeri:

Yhteistyöverkosto nimeää sihteerin.

Kustannukset ja rahoitus

Yhteistyöverkoston jäsenille ei makseta kokouspalkkioita tai kulukorvauksia.

Ylijohtaja

Antti Neimala

Kaupallinen neuvos

Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen

Jakelu

Sosiaali- ja terveysministeriö
Sisäministeriö
Valtiovarainministeriö
Oikeusministeriö

Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueet (Etelä-Suomi, Itä-Suomi, Lounais-Suomi,
Länsi- ja Sisä-Suomi, Pohjois-Suomi)

Eläketurvakeskus

Verohallinto

Maahanmuuttovirasto

Poliisihallitus

Valtakunnansyyttäjän toimisto

Tiedoksi

Kirjaamo, TEM

Jari Gustafsson, TEM

Antti Neimala, TEM

Kimmo Ruth, TEM

Pasi Järvinen, TEM

Päivi Kantanen, TEM

Raimo Antila, STM

Kirsi Kyrkkö, STM

Arto Teronen, STM